

# KÖZÉRDÉK

AZ ALSÓFEHÉRVÁRMECEYI NEMZETI MUNKAPÁRT HIVATALOS LAPJA.

Megjelenik hetenként kétszer: esütörökön és vasárnap.

**Előfizetés:** egész évre - 12 korona,  
fél évre - 6 "  
negyed évre - 3 "

Egyes szám ára 12 fillér.

Felelős szerkesztő:

**Dr. MÜLLER JENŐ**

Kiadóhivatal: FÖLDES EDE könyvkereskedése Nagyenyed.

Hirdetés ára: □ centiméterenként 6 fillér. Többszöri hirdetés árkedvezményben részesül.

Nyitótér sora 40 fillér.

## Erkölesi győzelem.

(Ü. L.) Ha tényleg a véderőreform meg-  
szavazva nincs is a parlament által, de az  
erkölesi győzelem máris a nemzeti munkapárté.  
Alig beszélt még csak néhány képviselő az összes pártok közül, a technikai ob-  
strukció miatt nem lehet; de a kik felszó-  
laltak, a munkapárt álláspontját erősítették meg.  
Hazai honvédelmi miniszter és Tisza beszé-  
dei, tarthatatlanná tévők a javaslatot elnem  
fogadó ellenzéki érvelést. Folyhat tovább a  
vita, tarkítva a száraz obstrukcióval, de az  
erkölesi győzelem a nemzeti munkapárté, a  
mit követni fog a katonai javaslatok végle-  
ges elfogadása is. A hol nincs az igazság,  
mint az ellenzékienél, ott a végleges győ-  
zelem biztosítva van a nemzeti munkapárt  
részére.

A Tisza István gróf beszéde állandó jel-  
legű becses bir. Ez nem napokra terjedő  
hatásu, hanem maradandó értékű, a szonok-  
latok remek művebe kerülő beszéd. Mély ha-  
tással bizonyítja be, a katonai reform szük-  
ségességét, okadatolva az ország fekvését, a  
mely úgy a múltban mint a jövőben is, a  
háborúk színhelye lehet. A Duna völgye a  
hadak útja volt mindig. Elkezdve a hun  
világbirodalmon, a melynek feszke itt volt a  
Duna völgyében, végig a legutolsó időkig,  
a bizanci, a német, a török és szláv világ-  
uralmi törekvések ütköztek meg ezen a pon-  
ton. És a mely perczen ide vezette őseinket  
vezetjük vagy az isteni gondviselés,  
tisztában kellett lenniük azzal, hogy ennek  
a helynek megszerzéseért, ennek a helynek  
független birtokáért élet-halál harcot fog  
kelleni vívniuk. Vívta ezt a harcot sokáig,  
századokig, saját erejükre támaszkodva.

Az akkori konstellációk között ez több szá-  
zadon keresztül mehetett így, de egyfelől meg-  
örölték ezek a küzdelmek a nemzet erejét,  
másfelől akkora dimenziót vettek fel a körü-  
löttünk képződő államok, hogy a monási  
vesztől fogva a magyar nemzet önállóan,  
minden más állandó szövetséges nélkül en-  
nek a feladatnak nem tudott többé megfele-  
lni. Nem volt más lehetőség őseinkre nézve  
a mohácsi vész után, mint az, hogy csatla-  
kozzanak azon két világuralomra törekvő  
nagy hatalom egyikéhez, amelyeknek ütköző  
pontja éppen itt volt, a mi hazánk területén.  
Csatlakoztak a némethez! . . . Ezen csatla-  
kozásból származtak bajok is ugyan, de  
minden elsimult az utóbbi század derekától  
fogva, amidőn az olasz és német egység ki-  
alakulása más helyzetet teremtett. Maradt  
azért itt egy olyan nagy hatalom, amelynek  
mí paritása, egyenjogú alkotó része vagyunk,  
és amelynek semmiféle olyan érdeke nincs,  
amely idegen volna reánk nézve, vagy amely  
arra kényszerítene bennünket, hogy idegen  
érdekeknek hozzunk áldozatokat.

Itt Tisza rámutat arra, hogy ez a mi ér-  
dekünk és ez tesz bennünket nemcsak örö-  
kös szövetséges társává Ausztriának, de ez  
a mi léteérdekünk tesz bennünket legbiztosabb  
támaszaivá, barátaiivá és szövetségeseivé a  
Balkán államoknak is. Meggyőzően fejté ki  
Tisza, hogy az adott viszonyok között a  
legjobb megoldás a dualizmus, amely létez-  
hetik a magyar nemzetre nézve, — egy  
európai nagy hatalomra szükség van a Duna  
völgyében, hogy megakadályozza világuralmi  
törekvéseknek hatalomra jutását; megakadá-  
lyozza azt, hogy egy hódító államnak érez-  
gyűrtje vegyen bennünket három oldalról  
körüli.

Szóval Tisza örökbecsű beszédében fénye-  
sen bebizonyítja a hadsereg fejlesztését, amely  
áldozattal jár is, de az állami költségvetés  
elbírija. Már pedig ez a fő! . . . Bizton-  
ságunk érdekében nem szabad az oly áldo-  
zatokról idegenkednünk, a miket a rendes  
állami költségvetés elbíri — adóemelés nél-  
kül. Ez azonban nem zárja ki azt, hogy ne  
igyekeznénk nemzeti szellemet önteni a had-  
seregbe. Tisza itt is kifogástalanul magya-  
razta Apponyinak az ily kívánat teljesítését,  
kifejté, hogy a szellem megváltozását maga  
után fogja vonni a folyton szaporodó ma-  
gyar tisztukar, a zászló és jelvény kérdése  
is meg fog oldani.

Tisza István gróf ezen beszédevel újból  
bebizonyítja, hogy világosan látó fő. Hatal-  
mas logikájával megragadja az elméket és  
az ország túl zöme igazat ad neki. Sok  
igazságot mondott Andrásynak a más egye-  
beket, de a miknek reprodukálására én nem  
terjeszkedem ki, hosszasan lesz még napi-  
renden a véderő tárgyalása, s szólhatunk  
hozza még elégszer. Nem adom azonban fel  
a reményt, hogy az obstrukció önmagától  
megszűnik, mert hiszen tulajdonképpen nagy  
ellentét úgy sincs e kérdésben a pártok  
között.

A Justh-párt a választójog eltolását han-  
goztatja, magáról a véderőről nincs sok  
mondani valója. Maga Justh Gyula mondá  
1909. december hóban, hogy a katonai  
kérdéseket meg kell hagyni az utónemzedék-  
nek, „mert ezen a téren ugysem érhetünk  
el lényeges eredményt, előbb meg kell erősí-  
teni a nemzetet, s akkor a jövő generáció  
nem áldozza fel a nemzeti érdekeket.” Tehát  
a katonai kérdések megoldásának egész di-  
csőségét nagylelkűen áthárította a jövő gene-  
rációra. Aminthogy határozati javaslatukban  
nincsen semmi nemzeti kívánat kifejezve, s  
így opponálásuk csak akadékoskodás, a kor-  
mány ellenben igyekszik nemzeti tartalom-  
mal oldani meg a kérdéseket a kilenczes bi-  
zottság álláspontja alapján. Apponyi meg ki-  
jelenté a határozati javaslata benyújtásakor,  
hogy a fennálló törvény útját állja a külön  
hadsereg felállításának; e fennálló törvényt

csak az uralkodóval lehetne megváltoztatni,  
de mert ezt Apponyi is kizártnak tartja, nem-  
zeti érzésre, nemzeti kívánatokra fekteté a  
fő súlyt. De hogy ezek mikben álljanak, arról  
megfelelkezett szólni a nagy szónok. De  
mert Tisza jelezte a kilenczes program  
életbeléptét, nincs elválasztó úr a Kossuth-  
párt és munkapárt közt a katonai kér-  
désben.

Az Andrassy állásfoglalása nem ellentét a  
többség álláspontjával szemben. Mert a szá-  
zadnyelvi kívánata mihelyt lesz elég magyar  
tiszt, mely évről-évre növekszik, önként meg-  
valósul mint a huszárságnál, a hol kizárólag  
magyar tisztek vannak. Tenát Andrassy sze-  
rint a német nyelv teljesen kiküszöböltessék  
a legénységgel való érintkezésből. Hiszen ez  
be is következik a magyar tisztekkel, mely  
mint említém szaporodik s akkor négy szöből  
fog állani a századnyelv mint Tisza mondá:  
hogy a rapportokon a magyar legény azzal  
a német mondókkal kezd: „Bitte gehors-  
amst”, „Melde gehorsamst!” . . . Ez a négyszó  
az u. n. századnyelv, ennek az eltörése az,  
amiért Andrassy partonkivüli állásban van.  
A hadsereg magyar csapatában ez bekövet-  
kezik — magyar tisztukarral. Ez pedig fo-  
lyamatban van a magyar tisztképzéssel, min-  
den évben a vezettek beosztatnak a magyar  
csapatokba s eljön az idő, amikor az egész  
hadseregnek kiegészítő részét képező magyar  
hadsereg magyar kiképzésben részesül, ma-  
gyar tisztek vezetése alatt fog állani és ezzel  
megváltozik a helyzet. Bátran beléphet tehát  
Andrassy a nemzeti munkapártba, mert a  
századnyelvi kívánata nem akadály. Amint-  
hogy be is lépett volna, ha Tisza lesz a  
miniszterelnök, ezt Tisza maga jelzé a be-  
szédeben. Igaz, erre Andrassy azt mondja,  
ő a századnyelvi kívánatát fenntartotta volna,  
de mint kimutatám, az nem lehet ok a kü-  
lön állásponton állásra. A Justh-pártra és  
igen a Kossuthéra is különösen hangzik  
Andrassy azon nyilatkozata, amit pártja fel-  
oszlásakor mondott: „a katonai kérdésekben  
a koalíció független pártja, amely az egész  
alkotmányt kockáztatta a katonai kérdések-  
ért, akkor azt mondta: hogy ezek aláren-  
delt dolgok, ezekért nem érdemes csa-  
tázni.”

Mindenesetre szép bizonyítvány kiállítás! . . .  
De ha így volt a múltban, most sem lehet  
másként. Mert valódi különbség fel nem fe-  
dezhető a pártok közt a véderő javaslattal  
szemben. Azokat a kis árnyalatokat elsimit-  
hatni. Felesleges az obstrukció fegyverét for-  
gatni, a mi ha be is vált a múltban, most  
hatástalanná válik az erős meg nem különbö-  
zés miatt. És én nem adom fel a reményt,  
hogy végre is győzni fog a jobb belátás és  
letárgyalhatók lesznek a katonai javaslatok.  
Ezt kívánja maga a közvélemény is.

## POLITIKAI HIREK

A képviselőház minden ülése áldatlan és olykor háborgó technikázással telik el. Ezek felett kimagasló Tisza István gróf válasza, mely Andrássy Gyulának szól. Tisza határozott és férfias nyíltságú hangját általában helyeselték és Andrássy határozatlanságával és tetszelgésével szemben feltétlenül szükségesnek tartották még abban az esetben is, ha ez a válasz nyílt szakításra vezetne a két nagy politikus között.

Mivel Andrássy Gyula gróf nejevel Marosvásárhelyen át Brassóba utazott és nyolcz napot szándékozik az erdélyi részekben tölteni, egyelőre nem várják válaszáat, ami ilyenformán — ha ugyan Andrássy a választást egyáltalán szükségesnek látná — csak később fog a nyilvánosság elé kerülni.

Tiszának a többek közt érdekes ez a kijelentése:

„A leghatározottabban vissza kell utasítanom azt a legből kapott vádat, mintha akadna bárki is közöttünk, aki a kilenczes bizottság programját tökéletlenül akarná megvalósítani. Ami ebből még hátra van, a jelvények rendezése, azt már a kilenczes bizottsági program elfogadása biztosította a magyar nemzetnek s annak mielőbbi beváltásához politikai reputációját köti az egész munkapárt.

Azt pedig készségesen elismerem, hogy nem követ el mindent Andrássy, hogy a katonai kérdésekre vonatkozó jóslata bevaljon. Igaza van, okozhatna még sokkal több kárt. En Istennem, hiszen olyan könnyű kárt okozni. De ettől talán mégis vissza fogja őt tartani, ha felelőssége tudatában nyugodtan atgondolja az utolsó nyolcz év történetét.“

## HIREK.

— **Személyi hírek.** Szász József, Alsó-Fehér vármegye főispánja folyó hó 29-én több heti szabadságra Karlsbad gyógyfürdőre utazott. Ezen időre a főispán helyettesítésével báró Bánffy Kázmír alispán bízott meg. — Belgrádi osztrák-magyar nagykövetség nyári szabadságidejét Marosgezszen tölti báró Bánffy Jánosnál, ki nek felesége tudvalevőleg a követ testvérhuga.

— **Kinevezés.** A közoktatásügyi miniszter Orbán Gyula és Weywara Vilmos abrudbányai állami polgári i. k. helyettes tanítókat ugyanoda segédtanítóknak nevezte ki.

— **Képviselői közgyűlés.** Nagyenyed város képviselőtestülete f. hó 25. délelőtt 10 órán kezdve közgyűlést tartott, melyen nagy számban vettek részt a képviselő tagjai. Fontosabb kérdések voltak: a kéményseprő szabályrendelet megállapítása; a községi birói állás megszüntetését s városi mérnöki állás szervezését magába foglaló pótszabályrendelet alkotása; a vágóhídi szabályrendelet oly értelmű módosítása, hogy a más helyről szállított s állatorvosi vizsgálat alá nem tartozó húsneműek (szalonna, kolbász), utánvágási díj nem fizetendő; a polgármesteri állás betöltése elhatározatott.

— **A református temp'omban** mi Kovacs József nagykanizsai misszió ref. lelkész fog predikálni, ki országos körúton van, hogy egyháza részére adományokat gyűjtsön. A jelzett napon a porselypénzek a nagykanizsai egyház részére fognak átengedtetni s nevezett lelkész a hívek meglátogatása útján is adományokat fog gyűjteni.

— **Utimesterek új beosztása.** Szász József Alsó-Fehér megye főispánja a marosújvári utimesteri járásba Marosújvár székhellyel Rácz Elek, a nagyenyedi járásba Nagyenyed székhellyel Frölich Károly, a balázsfalvi járásba Balázsfalva székhellyel Bedő Sámuel, a vizaknai járásba Vizakna székhellyel Balázs Antal törvényhatósági utimestereket osztotta be, illetve helyezte át.

— **Nagy forróság.** Az elviselhetetlen melegség mindegyre nagyobb. Budapesten az elmúlt napokban két haláleset volt a nagy hőség miatt és igen sokan kórházba kerültek. A múlt számunkban közölt hófok emelkedik. A szárazság mindenfelé nagy.

— **Nyári táncmulatság Tövisen.** A tövisi ifjuság augusztus 13-án este 9 órától kezdve az Oroszlán szálloda kerthelyiségében zártkörű nyári táncmulatságot rendez. A tiszta jövedelmet a szegény tanulók segélyezésére fordítják.

— **Kolera.** A kolera ijesztően terjed Oroszországban és Dél-Olaszországban. A belügyminiszterium minden szükséges intézkedést megtett, hogy a kolera Magyarországra ne hurcolják be.

— **Örült az utczán.** Gödri József maroskaptalani lakos, a múlt heten hiányos öltözetben az utczára rohant, hol dühöngeni kezdett. Az emberek tisztában voltak azzal, hogy örülttel állanak szemben, bekészen tértek ki előle. Az örült azonban botot ragadott kezébe és azzal hadonászott. Majd a Marosba akart ugrani, midőn sikerült lefogni és ártalmatlanná tenni.

— **Tűz a faluban.** Marosszentbenedeken Botezán János földmivelő valyog háza a minap délben ismeretlen módon kigyuladt s oriasi remületet keltett a faluban, mert a tűz nagyon könnyen tovább terjedhetett volna a nádfeleles házak között. Dicsára az elősiető segítségnek a ház egészen elhamvadt.

— **Felrobbantotta magát.** Petrozsényben egy Gyöngyösi József nevű bányász verekedés közben súlyosan megsebesített egy mozdonyvezetőt. Mikor tettenek tudatára ebredt, annyira megremült a következményektől, hogy raült egy dinamitpatronra és felrobbantotta magát. A patron megölte a bányászt.

— **Felvétel a tordai gazdasági iskolába.** A tordai „Szabó József“-féle kisebb magyar gazdasági iskolába való felvételre pályázatot hirdettek. Az iskola célja az erdélyi részekben az itteni viszonyoknak megfelelő helyes gazdálkodás ismereteit terjesztetni, kis gazdákat saját birtokukon való önálló gazdálkodásra megtanítani, továbbá az ottani nagyobb gazdaságok számára megbízható s kellő gyakorlattal bíró előmunkásokat, béres gazdákat, tehenes számadókat stb. kiképezni. A tanfolyam tartama két év. Az 1911—1912 ik tanévre 12 ingyenes növendék fog felvételt. Az ingyenes növendékek az iskolában teljes ellátást élveznek és kifejtett szorgalmukhoz kepest havi 6—10 korona ruházati segélyben részesülnek. A felvételi feltételek és egyuttal a felvételi kérvényhez csatolandó okmányok a követ-

kezők: a) születési bizonyítvány, mely igazolja, hogy a felveendő 17-ik életévét betöltötte. Katonai szolgálat teljesítését tanúsító igazolvány a felvételnél előnyben részesít; b) orvosi és himlő elleni sikeres újraoltási bizonyítvány, c) elemi iskolai bizonyítvány, d) írásbeli nyilatkozat a belépni óhajtó születéstől, esetleg annak gyámjától, melyben azok arra kötelezik magokat, hogy a tanfolyam tartama alatt a növendékeket az iskola kötelekéből nem veszik ki; e) hatósági erkölcsi bizonyítvány; f) állami ingyenes helyre folyamodóknál hiteles irat, mely feltünteti a belépő apjának vagyoni állapotát és foglalkozását, a belépő növendék testvéreinek számát és életkorát, valamint azt a körülményt, hogy a folyamodó kisbirtokos fia és megelőzőleg apja vagy más gazdaságban foglalkozott. Az ezen okmányokkal felszerelt és a m. kir. földmivelésügyi miniszter uró nagyméltóságához címzett kérvény, lehetőleg személyes jelentkezés útján az erdélyrészi (szekelyföldi) miniszteri kirendeltségnek Nagyenyeden, vagy pedig a Szabó József-féle kisebb magyar gazdasági iskola igazgatóságánál (állami birtok kezelőségénél) Tordán legkésőbb folyó évi augusztus hó 15 ig lesz beadandó. Az iskola szervezeti, rend- és fegyelmi szabályzata ugyanott megtekinthető, vagy pedig érdeklődőknek a m. kir. földmivelésügyi miniszterium erdélyrészi (szekelyföldi) kirendeltségéhez Marosvásárhelyre intézendő levelbeli megkeresésére díjtalanul megküldetik.

\* **Miért pótolhatja csak egy tej-tartalmu készítmény az anyatejet?**

Mért összetételében a természethez hű maradt és nem tartalmaz mesterkelt, vegyileg előállított részeket, melyek megemésztésével a csecsemő gyomra hiába fáradna. A Nestlé-féle gyermekliszt az egész világon elért rendkívüli eredményt például azon körülménynek köszönheti, hogy főalkatrésze tiszta alpesi tejből áll. „A Nestlé-féle gyermeklisztet hosszú tapasztalat után szívesen ajánlom,“ — mondá dr. Dirner tanár, a budapesti babaiskola igazgatója — „mert alkotórészei közt legnagyobb mennyiségben tiszta, jó svájci tejet tartalmaz és ez oknál fogva már a 3—4 hónapos csecsemő is jól tűri és mert a csontképződést előmozdítja.“ Óva intünk utánaotoktól.

## Eladó

a Baromvásártéren egy házastelek kerttel együtt, mintegy 300 □-ól terjedelmű. Megtekinthető özv. Fodor Miklósnénál Szentkirály utca 46. sz.

Értekezhetni Müller Jenő ügyvédi irodájában. 202 1—3v

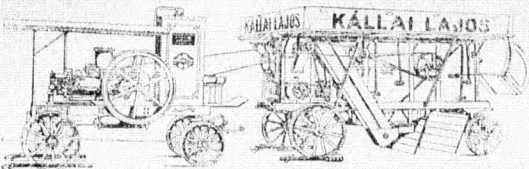
## Cigarettafázók!

Egyesüljete a cigarettafázók óriási áremelese miatt! Ne sajnáljátok a kis fáradságot! — Töltsetek

Jacobi Antinicotin-  
hüvelyeket,  
vagy „OTTOMÁN“ (törökfej)  
és „TIP-TOP“ aranyzópókás  
cigarettafázókat.

A KÖZTUDATBA ment át,  
 hogy csakis

**Kállai LAJOS motorgyára**



**Budapest,**

VI., Gyár-u 28. szám

szállítja teljes jótállás mellett a leghirveesebb  
 motorcséplő-készleteket.

Saját érdekében kérjen minden gazda dísz-főárlapot, melyet ingyen és bérmentve küld a gyár!

**Fontos figyelmeztetés!**

Kállai Lajos hírneves motorgyára  
 nem tévesztendő össze más Kállai  
 nevű kereskedő cégekkel!

139 12-25

A „Nagyszébeni Általános Takarékpénztár“

földbirtokra és szilárd anyagból épült bér- és lakházakra előnyös feltételek  
 mellett a tőketörlesztést és a kamatokat magukban foglaló félévi egyenlő  
 részletekben visszafizetendő

**törlesztéses kölcsönöket**

1000 koronán felüli összegekben 10—50 évi időtartamra nyújt.

Alsó-Fehér és Torda-Aranyos vármegyék területeiről kölcsönkérvények

Lingner György ur által nyújtandók be.

Bővebb felvilágosításokkal szolgál:

**LINGNER GYÖRGY** Nagyenyed. Telefon 15.

255

13573—1911. sz.

**Temesvári vásár-hirdetés.**

Az idei temesvári Szt. Jakab

**országos vásár**

f. évi augusztus 10-től bezárólag aug. 14-ig  
 fog megtartatni.

Mindenféle állat felhajtása az országos  
 vásárra augusztus hó 10-étől, csütörtökön  
 reggeli 5 órától kezdve van megengedve.

Temesvárott, 1911. évi július hó 1-én.

A városi főkapitányságtól:

Beé Ferencz, főkapitány.

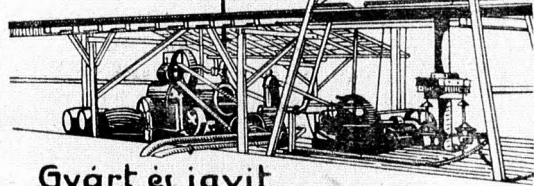
2011-2 v

13573—1911. sz.

**LAPP HENRIK** féle  
**MÉLYFŰRÁSOK**  
 magyar részvénytársasága  
**BUDAPESTEN**

Iroda: Gyár:  
 V. Balthory-utca 3. | X. Kőbányai út 4y  
 Telefon: 114-16 (interurban) telefon: 157-72

**ELVÁLLAL**  
**MINDENMÉLY FŰRÁSOKAT**  
 a legnagyobb mélységig  
 minden célra



Gyárt és javít  
**MÉLYFŰRÁSI GÉPEKET, SZERSZAMOKAT**  
**ÉS ESZKÖZÖKET.**

Legjobb referenciák!

**MENDEL SÖRFŐZŐDE ÉS KERESKEDELMI R.-T.**

**TORDA.**

Alsó-fehérmegyei raktarak:

Nagyenyedi főraktár

**házi kezelésben**

Wagner Rudolfnál Szentkirály-u.

Gyulafehérvár:

**Weill Bélánál.**

Tövisen:

**Nemayer Mihálynál.**

Balászfalván:

**Dániel Ferencznél.**

Ajánlja a Magyar Védő Egyesület által és a  
 temesvári nemzetközi kiállításon legnagyobb díj-  
 al, a „Grand prix“-vel kitüntetett

**tordai Korona-sörét.**

Továbbá bajor módra gyártott sötét

**MALÁTA** (Bock)

és nehéz világos

**dupla márcziusi söreit.**

**Figyelem!**

Csak akkor kap eredeti

**tordai Korona-sört,**

ha a cég vignettája az  
 üvegen rajta van!

104 1—



**FIGYELEM!**  
**„AIDA“ VERGE és „BLUE STAR“ CONTINENTAL**

CIGARETTAPAPIROK CSAK AZ ITT LÁTHATÓ KÉPEKKEL VALÓDIAK.  
 :- ÓVAKODJUNK ÉRTÉKTELEN UTÁNZATOKTÓL! :-



## Új sütőde és péküzlet.

Van szerencsém a n. é. közönség b. tudomására hozni, hogy **Főter 36. sz. alatt egy teljesen új és modern berendezésű sütődét és péküzletet rendeztem be, melyet 1911. augusztus hó 1-én nyitok meg.**

Kaphatók naponta friss, jóízű, tisztán kezelt fehér- és barna házikenyér, ugyszintén mindenféle péksütemény.

Elvállalom kenyér, kalács és más tésztafélék sütését naponta délelőtt 10 órakor.

A n. é. közönség szíves pártfogását kéri

203 1 4

**Benyovits Mór.**

Nyersolaj  
Szívógáz  
Diesel  
Benzin

# mótorok

és lokomobílok  
mint specialitás:

Föld-  
gáz  
moto-  
rok



Drezdai motorgyár részv.-társ.  
Németország legregibb, legnagyobb motorgyára  
vezérképviselő:

## Gellért Ignác és társa

Budapest, V, Koháry-utca 4.  
(Alkotmány utca sarak)

Kedvező feltételek.  Messzemenő jótállás.

189 3-26

## Mosó-, vasaló és tisztító-intézet.

Van szerencsém a nagyérdemű közönség szíves tudomására hozni, hogy

### mosó-, vasaló és tisztító-intézetemet

Viz-utca 6 sz. alól

**Tövis-u. 16. sz. alá helyeztem át.**

Elválllok mindennemű férfi- és női ruhák, továbbá női kelengyék és kézimunkák tisztítását jutányos árak mellett.

A nagyérdemű közönség további szíves pártfogását kéri tisztelettel

**Izsó Istvánné.**

Nagyenyed,

**Tövis-u. 16. sz**

170-

## Értesítés!

Van szerencsém Nagyenyed város t. közönségét értesíteni, hogy előnyösen ismert **fogászati műtermemmel** Gyulafehérvárról minden het **csütörtökén** Nagyenyedre utazom, a hol a **Szeidl-szálloda** 3. sz. szobájában egész napon át a t. közönség rendelkezésére állok.

Mindennemű kaucukmunkákon, szájpaddás nélküli fogsorokon és csapfogakon kívüli főképen a legnagyobb szakértelemmel készülő arany- és platina-, korona- meg hidmunkáimat ajánlom a legjutányosabb árak mellett.

45 32-

**SPRINGER D. A.**

## Kiadó lakások.

2 szoba, konyha, kamra, pineze, mosókonyha, házhoz hordott ivóvízzel, esetleg villanyvilágítással **kiadó** Felszeg-u. 15-23. sz. alatt azonnal, olesón.

136 13-21

forduljon minden érdeklődő.  
ki sulyt fektet elsőrendű fajtisza anyagra

**NAGYENYED** = re  
Alsófehér m.

## Gyümölcsfacsemeték

sétányfák, díszcserjék, tülevelűek, kerítésnövények, boggyógyümölcsűek stb.

## Szőlőoltványok

elsőrendű áru.  
európai és amerikai sima és gyökeres vesszők.  
(Oktató díszárjegyzék kívánatra ingyen)

# FISCHER és Társa

faiskolák és szőlőoltványtelepek

## Nagyenyedi Kisegítő Takarékpénztár R.-T.

Az Osztrák-Magyar Bank mellékhelye.

Részvénytőke <b>600.000</b> korona.	<b>Előnyös kölcsönt</b> ad betáblázásra, megfelelő kezességre, értékpapírokra, sorsjegyekre, jóhitelű pénzintézetek részvényeire. <b>Vásárol</b> és elad értékpapírokat. <b>Letétbe</b> elfogad értékpapírokat, sorsjegyeket, értékeket kevés őrzési díj mellett. <b>Idegen</b> kölcsönöket a legelőnyösebben konvertál. <b>Váltókat</b> az összeg nagysága szerint legelőnyösebb feltételek mellett számíttat le. <b>Állandó betétet</b> a legkedvezőbb kamattal mellett fogad el.	Tartalékalap <b>400.000</b> korona.
Az intézet hivatalos órái hétköznapokon: délelőtt 9—12 óráig, délután 3—4 óráig.		Üzletfeleink részére telefon bevezetve 14. szám alatt.

47 1-

## A városi jéggyár

összes jégtermelésének eladásával

## Winkler János kereskedése

bizatott meg, mely elfogad előjegyzéseket naponkénti szolgáltatásra *táblánként 30 fillér árban.*

**Előjegyzésen kívül egy tábla ára 40 fillér.**

Nyomatott a Nagyenyedi Könyvnyomda és Papíráruhágyár Részvénytársaság könyvnyomlójában Nagyenyeden.